Відмова від права постійного користування земельною ділянкою на користь третіх осіб

ВИСОКИЙ

рівень ризику

Власник ризику: **Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру**
Підзвітність власника: **Міністерство аграрної політики та продовольства України**
Сфера публічного управління: **Земельні відносини**
Чого стосується: **Постійне користування землями**
Нормативна база: **Земельний кодекс України**, **Закон України «Про оренду землі»**
Дата перегляду ризику: 15.06.2021 року

ОПИС РИЗИКУ:

Інструментом для тіньового виведення земель державної власності є корупційні зловживання правом постійного користування земельною ділянкою підприємств, установ та організацій, що належать до державної та комунальної власності. Так, задля отримання неправомірної вигоди посадові особи підприємств, у розпорядженні яких знаходиться земельний актив, відмовляються від права постійного користування земельними ділянками. Для цього організація звертається до Державної служби з питань геодезії, картографії та кадастру з заявою про добровільну відмову від постійного користування певної площі земельних угідь. Надалі Держгеокадастр вилучає ділянку, яка у непоодиноких випадках має статус особливо цінної землі, та розподіляє землю у власність заздалегідь визначеним суб’єктам.

Джерела ризику

Недосконалість нормативного регулювання

Індивідуальна недоброчесність

Відсутність точних відомостей про землі, які перебувають на праві постійного користування підприємств, установ та організацій, що належать до державної та комунальної власності

Відсутність систем моніторингу та контролю за використанням земель

Стратегічні наслідки

Порушення прав і свобод землекористувачів

Недоотримання коштів місцевими бюджетами

Втрата державного земельного активу, завдання збитків бюджету

Сповільнення економічного зростання

Корупційні наслідки

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 ККУ)

Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 ККУ)

Підкуп працівника підприємства, установи чи організації (ст. 354 ККУ)

СПОСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКУ

Нормативні

1. Внести до Земельного кодексу України зміни, якими надати повноваження сільським, селищним та міським радам та їх виконавчим органам вилучати земельні ділянки комунальної власності із постійного користування відповідно до встановленого порядку
2. Внести зміни до Земельного кодексу України, якими запровадити оновлену, цифрову процедуру проведення земельних торгів

Процедурні

Провести аудит земель, переданих у постійне користування підприємствам, установам та організаціям державної та комунальної власності, оцифрувати дані та внести відомості до порталу Національної інфраструктури геопросторових даних

Індикатори виконання плану дій	Відповідальний суб’єкт	Потреба у фінансових витратах
Прийняття та імплементація законопроєкту № 2194 "Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин"	**Верховна Рада України**	**ПОТРЕБУЄ**

ПІДТВЕРДЖЕННЯ ІСНУВАННЯ РИЗИКУ

Реєстр судових рішень

Суть справи:

За версією слідства, службові особи Національної академії аграрних наук за попередньою змовою із службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, без відома Кабінету Міністрів України, погодження Верховної Ради України, прийняли рішення, внаслідок яких у період з 2012 по 2016 роки з державної у приватну власність вибули земельні ділянки ДП ДГ «Чабани» загальною площею близько 100 гектарів, віднесені до особливо цінних земель. Слідство встановило, що однією з ланок виконавців корупційної схеми був директор державного підприємства «Чабани». З метою заволодіння особливо цінною землею державного підприємства директор ДП «Чабани» забезпечив підготовку та підписав лист на адресу Головного управління Держземагентства в Київській області про відмову від права постійного користування земельною ділянкою підприємства площею 15,12 га, а також забезпечив підготовку необхідних для цього документів. Надалі, у тому числі на підставі цього листа, Держземагентство у Київській області видало наказ, яким і вилучило особливо цінну землю у ДП «Чабани». У результаті такого рішення ділянки перейшли у власність наперед визначених осіб. Серед отримувачів ділянок – співробітники Служби безпеки України, посадовці НААН, Міністерства аграрної політики та інших органів влади. Загалом ці особи отримали 144 ділянки, на 138 із яких права власності вже оформили. Розслідування цих актів детективи Національного антикорупційного бюро ведуть з 2017 року, розслідування триває.

Дата рішення 11.12.2019 Справа № 760/24707/19

Інші джерела

7 особам повідомлено про підозру у розкраданні 15 га землі в передмісті Києва

14 березня 2019 року семи особам повідомлено про підозру у розкраданні особливо цінної землі в Києво-Святошинському районі, в результаті чого інтересам держави завдано збитків в розмірі майже 44 млн грн. Детективи НАБУ встановили, що впродовж 2013-2014 років підозрювані ініціювали ухвалення низки рішень, внаслідок яких понад 15 га державних земель незаконно перейшли в приватну власність. Йдеться про ділянки в передмісті Києва (село Гатне), які мали статус особливо цінної землі й повинні були використовуватися виключно з дослідницькою метою.

Тегування:

ЗЕМЛЕУСТРІЙ ПОСТІЙНЕ_КОРИСТУВАННЯ